

a spravedlnost přišly pokud možno nejspolehlivěji k platnosti a jen z tohoto hlediska lze též vykládati formální předpisy trestního řádu. V souzeném případě plyne zřejmě z důvodů rozsudkových, že návrh ten přišel při hlavním přelíčení na přetřes, že se však soud spokojil tím, že o okolnosti, o níž obhajoba nabízela svědka P. K., byly slyšeny jako svědkyně Františka W-ová st. i ml., svědci to přirozeně ne zcela nepředpokládají, a že soud vzal jejich výpovědi i v tomto směru za podklad rozsudku. Nevyhověním návrhu obhajoby byla však porušena zásada rovnosti stran. Co možná nejspolehlivější zjištění pravdomluvnosti svědka jest hlavní věcí, jakmile tu není jiných důkazů nebo svědků, a výrok o vině (nevině) obžalovaného závisí jedině na jeho výpovědi. V souzeném případě jde o jedinou svědkyni činu, které nad to jest teprve 9 roků. Návrh obhajoby směřoval k tomu, by pravdomluvnost této svědkyně byla přezkoumána a svědek P. K. byl nabízen jako svědek cizí o její pravdomluvnosti. Bylo nepřipustné, an svědek ten nebyl ihned po ruce, obejítí důkaz tím, by místo svědka bylo vyslechnuto dítě samo, jehož pravdomluvnost má býti přezkoumána, a matka dítěte, o níž zpráva obecné školy v B. praví, že má sklon k nadsazování. Souzený případ vyžadoval co nejspolehlivějšího zjištění pravdy. Bylo proto napadený rozsudek již z tohoto důvodu zmatečností zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, aniž bylo třeba zabývat se i dalšími uplatňovanými důvody zmatečností, při čemž se podotýká, že při novém hlavním přelíčení bude též uvážiti, zda by použití kárných spisů, o nichž obhajoba uvádí, že následkem odchýlných výpovědí svědků, již byli slyšeni v trestním řízení, vedlo kárné řízení, k výsledku odchýlnému, nemohlo přispěti k bezpečnějšímu osvětlení věci.

Čís. 3360.

Nenamítal-li obžalovaný nic proti návrhu obžaloby, by byl při hlavním přelíčení čten protokol svědka, může žádati osobní výslech tohoto svědka při hlavním přelíčení jen, opírá-li návrh o takové rozhodné skutečnosti, o nichž se svědek nevyjádřil, nebo jimiž by mohly býti jeho dosavadní údaje v důležitých bodech změněny.

V tom, že nebylo vyhověno návrhu na odročení hlavního přelíčení za účelem osobního předvolání obžalovaného, není zmateku čís. 4 § 281 tr. ř. (§ 427 odst. druhý tr. ř.).

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 98 b) tr. zák. se po stránce subjektivní vyhledává kromě vědomí pachatelova, že vyhrožuje zlem v § 98 b) tr. zák. uvedeným, též jeho vážný úmysl vynutiti úkon, na který právo nemá.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1928, Zm II 371/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 26. července 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí vydíráním podle § 98 b) tr. zák. a přestupkem podle § 312 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se důvodů zmatečnosti čís. 4 a 5 § 281 tr. ř., nelze přiznati oprávnění. Svědek Richard T. byl v řízení předběžném jako svědek slyšen; obžalovaný nenamítal nic proti návrhu státního zástupce, by byl tento protokol při hlavním přelíčení čten, a mohla se tedy obhajoba domoci osobního výslechu svědka při hlavním přelíčení, kdyby byla návrh opřela o takové rozhodné skutečnosti, o nichž se svědek vůbec nevyjádřil, nebo jimiž by mohly býti jeho dosavadní údaje v důležitých bodech změněny. Ježto však průvodní návrh směřoval jen k tomu, by svědek byl slyšen o tom, »zda vyhrůžky v dopise ho uvedly ve strach a nepokoj«, a svědek se o tom již ve svém svědeckém protokole obšírně vyjádřil, nelze v zamítnutí tohoto návrhu spatřovati zkrácení obhajoby. Pokud dále obhajoba spatřuje zmatečnost podle čís. 4 § 281 tr. ř. i v tom, že nebylo vyhověno jejímu návrhu na odročení hlavního přelíčení za účelem osobního předvolání obžalovaného, sluší připomenouti, že jest podle § 427 odst. druhý tr. ř. ponecháno volnému uvážení nalézacího soudu, zdali nepřítomnost obžalovaného při hlavním přelíčení není na překážku, by byla věc úplně uspokojivě vysvětlena, a zdali tedy lze hlavní přelíčení provést v jeho nepřítomnosti. Poněvadž dotyčné usnesení nalézacího soudu nepodléhá sankci zmatečnosti a může se státi i bez návrhu, jest zřejmo, že nelze odmítnutí obhájce návrhu posuzovati s hlediska čís. 4 § 281 tr. ř. a jest tedy výtku v tomto směru neopodstatněna.

Lze připustiti, že rozsudkové důvody jsou nanejvýš nejasné, pokud vyslovují názor, že »i kdyby obžalovaný nepočítal vážně s tím, že T. skutečně 10.000 Kč na označené místo dá, stačí ke skutkové podstatě zločinu vydírání, když se hrozí, by se jen zdánlivě něčeho docílilo takovým způsobem, jenž jest objektivně způsobilý, by v ohroženém vzbudil strach a nepokoj«; tato věta sama o sobě by mohla vzbuditi pochybnosti o tom, zda si soud náležitě uvědomil, že se ke zločinu § 98 b) tr. zák. po stránce subjektivní vyhledává kromě vědomí pachatelova, že vyhrožuje zlem v § 98 b) tr. zák. uvedeným vážný jeho úmysl vynutiti úkon, na který nemá práva; leč soud zjišťuje a odůvodňuje v předchozích odstavcích rozsudku, že celé jednání a přípravy obžalovaného nasvědčují tomu, že mu nešlo jen o žert, nýbrž že chtěl docíliti od T. splnění své žádosti a zdůrazňuje na konci důvodů znovu, že bylo úmyslem obžalovaného, že bude T. ve strach a nepokoj uveden, čímž vlastně zjišťuje ještě intensivější stupeň tísnivého pocitu z nastávajícího zla, než k § 98 b) tr. zák. vyhledávané »důvodné obavy« — a že buď peníze na naznačené místo přinese neb učiní oznámení u vrchnosti. Z této souvislosti důvodů rozsudkových, k nimž sluší přihlížeti jako k jedinému celku, vysvítá, že soud nepokládá »úmysl vynucovati nějaký protiprávní úkon« za vedlejší pro podstatu § 98 b) tr. zák., že naopak vychází z předpokladu, že obžalovaný svým jednáním právě ono plnění docíliti chtěl a v tom úmyslu jednal. Nepadá proto na váhu, pokud soud kromě toho snad následkem jakési zcela zbytečné důkladnosti uvažoval in eventum o vině stěžovatelově s hlediska § 98 b) tr.

zák. i pro případ, že by se mu nebylo jednalo vážně, nýbrž toliko zdánlivě o to, by docílil něco na ohroženém a když při tomto čistě podpůrném uvažování vyslovil názor ve směru právním při nejmenším nejasný. Bylo proto zmateční stížnost již v zasedání neveřejném ve smyslu § 4 čís. 2 novely k trestnímu řádu zamítnouti jako zřejmě nedůvodnou.

Čís. 3361.

**Tiskový zákon (ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863).
Jde-li o opravu osoby soukromé, jest stíhání přestupku § 22 (stejně jako § 21) zákona vyhrazeno obžalobě soukromé.**

Při opravách, které vycházejí od osob soukromých, jsou přípustny poznámky a dodatky doslov opravy nepřerušující (§ 19 zákona).

(Rozh. ze dne 27. prosince 1928, Zm I 690/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku okresního soudu v Mostě ze dne 27. října 1927, a potvrzujícího jej rozhodnutí krajského jako odvolacího soudu v Mostě ze dne 7. prosince 1927, jimiž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle § 22 zák. o tisku, takto právem: Oněmi rozsudky byl porušen zákon v ustanoveních § 2 a 46 tr. ř. a § 22 odst. první pokud se týče druhý zákona o tisku, rozsudky ty se zrušují a obžalovaný se podle § 259 čís. 1 pokud se týče i podle § 259 čís. 3 tr. ř. zprošťuje z obžaloby pro onen přestupek.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Mostě ze dne 27. října 1927 byl obžalovaný odpovědný redaktor periodického časopisu S. A., uznán vinným přestupkem podle § 22 zák. o tisku, jehož se prý dopustil tím, že v čísle 128. řečeného časopisu ze dne 4. června 1927 k tiskové opravě Jindřicha Sch-a připojil dodatek, a odsouzen proto ku peněžitému trestu. Podle rozsudkových důvodů neuznal soud správnou námitku obviněného, že podle doslovu § 22 zák. o tisku zákaz poznámek a dodatků týká se jen úředních oprav, vycházejí z názoru, že podle onoho § jest veškeré opravy podle § 19 cit. zákona otisknouti bez jakékoli vložky, že tedy nesmí obsahovati ani dodatky. Krajský jako odvolací soud v Mostě rozhodnutím ze dne 7. prosince 1927 rozsudek ten potvrdil, připojiv se k názoru prvního soudu s odůvodněním, že § 22 odst. první zák. o tisku zakazuje bezpodmínečně »vynechávky a vsuvky« v opravách, tím má býti zachováno právo opravujícího, by byl veřejností slyšen, aniž by mu v tom bylo překáženo nesprávným pozměněním, ke kterému mohou vynechávky a vsuvky zavdati příčinu; v souzeném případě se jedná o vsuvku, což plyne z toho, že odpověď na